

Szerkesztési iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“
és a s.-sztyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
kint kétszer:
szerdán és szombaton
Előfizetési feltételek:
helyben házhozhozva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petisorsút, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bátygadj külső 30 kr.
Nyitlár sora 15 kr.

Né bizalmatlankodjunk!

Van sok oly ember, mégpedig mivel ember, kiknek a politikai csizmadia módjára főjelszavuk, sőt mondatnok egyik életelőjök a politizálás, mely nélkül a hazát szeretni s ennek szolgálni nem lehet. Ezeknek a véres száju, veres tollas (vagy találóbban festve veres orros) hétszilvafás és szilvafatlan hazafiának legnagyobb gyönyörűségök abban telik, ha amugy magyarosan leszdhatják a kormányt s ennek pártját sárral dobálhatják. Az ilyen fajta politikuskok a kormány pálcát rendesen összetévesztik a kancsukával, a dinasztját mindenképen despotá uralomnak nézik. Az ilyen „Ki a vivat? féle hősöknek az utóbbi években is nagy dolgok volt. Már több mint egy esztendővel ezelőtt a legmagasabb hangon kikelték a kormány ellen, s Andrásyt minden tévovázás nélkül németnek, muszkának, sőt hazaárulónak is nevezték. Midőn azonban látták, hogy a külügyminiszter nem tőlök tanulja a politikát, elhallgattak, mert magasabb hangot már nem tudtak kiadni, a szavakon kívül pedig más fegyvert nem igen ismernek. Nagyhangú szavak, phrasisokban ékes minden alapot nélkülöző vádak a közbizalmat bíró kormány hitéletét nem képesek aláásni.

Az ilyen vérmes reményű, felületlen gondolkodású, hirtelen lelkesülő politikuskok hála istennek nagyon megfogytak, s a mi még meg van, az is hallgat.

Kormányunk és Andrásy gróf politikájának hazafiságát, a monarchia és Magyarország érdekeivel nem ellenkezését igazolták az eddigi politikai események s ma, joggal állíthatjuk, nincs Magyarországon egyetlen józan, pártszenvédely által el nem vakított politikusi, ki tagadná, hogy a kormány az ország érdekeit mindig, mindenütt s mindenki ellenében meg ne védte volna, vagy az alkalmat emulasszította volna köteleessége teljesítésére s ebből kifolyólag ne szavazna a kormánynak teljes és feltétlen bizalmat.

Ha figyelemmel kísértük Andrásy gróf politikáját kezdet óta, megkellett győződnünk arról, hogy Andrásy grófra nem alkalmazható amaz erős és indokolatlan vád, hogy ő a monarchia érdekei ellen tett volna s hogy ő a magyar nemzet érdekeit feladta. Andrásy gróf eddig nem tett semmi olyast, mi a monarchia és Magyarország érdekeivel összeütközött s bizonyára nem fog tenni ezentel sem — s eddigi politikai magatartása biztos garanciát nyújt arra, hogy ő mindaddig míg külügyeink intézése reá lesz bízva — képes lesz nemcsak Magyarország, de az országokból álló birodalom minden érdekeit megvédeni, még pedig nemcsak a jelenben, de a jövőben is.

Igen bölcsen tesznek azok, kik biznak uralkodónk alkotmányos érzületében, kik hisznek kormányunk hazafiságában, mert mostani valóság viszonyaiabban államunknak — a monarchia és Magyarország érdekei csak úgy védhetők teljesen meg, ha feltétlen megbizunk a két államfél kül- és belügyei intézőikben, kiknek hazafias politikája az események által teljesen igazolva lett.

A kormány nem lát rosszabbul mint a nép, a kormány is tudja mily jelentősége van Oroszország háborújának, a kormány is ismeri a cár terjeszkedési vágyait, s ha szükség fogja parancsolni az orosz telhetetlenség terjeszkedési vágyainak gátat tud és fog vetni.

Uralkodónk alkotmányos érzületében, igazságérzetében, népei, főképp a magyar nép iránti szeretetében, Andrásy gróf hazafiságában és becsületességében kételkednünk nem lehet, nem szabad, ép ezért hisszük és elvárjuk a legalkotmányosabb király — és a leghazafiasabb mi-

niszter Andrásy gróftól, hogy akkor, ha a monarchia és magyarország érdekei úgy követelik: a külpolitikának az igazi oldalát fogják megmutatni s jól telfogott érdekeinket minden tekintetben, minden időben, bárkivel szemben megfogják védeni.

Törökország függetlensége, területi épsége Magyarország és a monarchia fenállásának, erősödésének közvetlen feltétele, Oroszország terjeszkedési vágyai veszélyeztetik a monarchia, Magyarország fenállása érdekeit — e vágyakat elfojtani, valóságát meggátolni szent kötelességünk, ha élni akarunk, ha a muszka boldogító kancsuka uralomról mentve lenni akarunk. Ha el fog következni a perc, mely a muszka terjeszkedések ellen tényleges fellépést parancsol, uralkodó, kormány, és nép egy tábortban lesznek — s érdekeinket együttesen fogják ha kell fegyverrel is megvédeni.

A. B.

Háromszék honleányaihoz!

Körünk az önkéntes százada, mert mindenki önfentartásért és anyagi előhaladásáért küzd; de korunk egységéről a nemzetiségi eszmék százada is.

E két fegyverért és fegyvertel vívják a népek mai századunknak irtó harcát. Irtó harcát, mert azon nép, mely nemzetiségi eszme vagy az önfentartási vágyak szívós akarata nélkül tölti el koldus, rongy, megvert életét, az megszünt nemzetet alkotni, megszünt önálló egyed lenni s csak mint sallang lóg és hanyódik ott, hová a véletlen vagy más tetzésze akasztja. Hogy nemzetünk ily, a véletlen játéka kettét sallang lenne, ki állíthatja?

Nemzetünk életképes, élni akar és élni is fog, mert a mely nemzet hazájáért, a közből lelkessélti tud, az legyőzhetetlen. Elő példa rá testvéreink, kik most vívják önfentartási harcukat a létüket megtámasztó muszka hordák ellen és vívják dicsően, eredményosan. Lelkesüléstök, hazaszeretettök nem kérdi, hogy mi zsoldot fizet az állam, hogy ruházza, élmezsi őket, hanem teszen a hazáért örömmel, áldoz vért és vágont, tudva, hogy áldozatától léte van függővé téve. Azon hősök a hazafiak, kik rongyokban, kétzserűlt és rizzsel megvitták a Duga szorosot; azok a hazafiak, kik meztőláb, éhesen, rongyosan megvitták a Balkán sziklát. Hja! a csodák világa még nem járt le; a honszerelem képes csodákat is mivelni.

Nálunk ne lenne képes? Belőlünk kihalt volna a honszerelem? Azon nemzetből, melynek ősei a kínai faltól az atlanti oceanig hordozták diadallal fegyvereiket s hazát alapítottak idegen nemzetek közt, beékelve magukat a nyugat s kelet közé azon elhatározással, hogy a hazát minden oldalról megvédenék. — Óseink ezen elhatározásuknak dicsően megfeleltek, rajtuk a sor e nagy munkát folytatták.

Óseink s magunk fegyvertényeinkkel kivittuk a közelismerést, de már csak fegyverrel e hazát, e nemzetet megvédeni nem lehet, Itt az elhivatásunk sokkal több. Ma a harcokban a fegyvernemek tökéletesítése után kevés függ a személyes vitészségen, sokkal több a számbeli túlságon; számbelileg meg tulsyúra vergődnünk a két nagy áramlat (a szláv és német) közt lehetetlen. Fegyverrel fentartani a hazát ily nagy népek közt lehetetlen, de lehetséges műveltséggel, tudományal, iparral, kereskedelemmel. Óseink e téren keveset tehettek önfentartási harcaik közt; rajtuk a sor nemzeti alkotmányos kormányunk alatt, annak segítségével minden igyekeztünk e térre fordítani, zázadok mulasztásait kipótolni, rajtuk a sor a nemzeti (magyar) ipart, kereskedelmet, magyar tudományt megermenteni.

Ezen önfentartási, ezen nemzetiségi kérdésé forog ma a szőnyegen, midőn a Szentgyörgyön felállítandó fondórá az aláírási ívek zseté vannak küldve. Mi az a 75,000 ft-ly kérdésel szemben egy hazáját szerető törvényhatóság előtt? Mi az a 75,000 ft törvényhatóságunk 120,000 lakosa előtt? Két lakosra egy forint! Minket érhetett jég, víz, tűz, de büszkeségünknek annyira minden szégyenységünk se törheti meg, hogy ily csekély összeget hazánkért, nemzetünkért, magunkért, gyermekeinkért bármikor lefizetni képesek ne legyünk.

Hirdessünk egy komédiát s belépti jegyű begyűl, hívjunk egy bált s a ruhák többé kerüljen, s mi, a szegények ezt magunkért, jövőnkért, gyermekeinkért, hazánkért nemzetünkért, a közből nem tesszük meg.

1877. október 1-én tudva lesz, kik írják alá ezen vállalatot. Ha a 75,000 ft alá nem is lesz írva, ezen

ügy nem vesz el, nem esik el, mert keresek én még lámpással is Háromszéken oly husz egyént (nem aféle szájhazafiakat, másként hasafiakat), kik a szükséges összeget, ha rongyosan lesznek kénytelenek járni, úgy is aláírják.

Hozzátok fordulok székelly honleányok, kik életek viruló korszakát a rokka mellett töltöttétek, kik életkedvetekkel fontátok a dicsőségteket visszaugázró magas ágyak és fókos szekrények tartalmát; hozzátok, kik tudjátok, hogy mi kell egy hához zszáknak, ponyvának, lepedőnek, változóznak, ágy- és asztalneműnek stb., ha házatokat a rongytól, a tetőtől megóvni akarjátok.

Hozzátok fordulok székelly honleányok, kik ez iparágat értitek, folytatjátok, hogy hozzátok állíreteket e közélra, mert a kézzeli fonás a fonógyárak felállítása után túltéte magát. Hozzátok fordulok úgyhogy kölcsönpénzből is vásároljatok részvényit, majdásájt munkátokkal, szövetségekkel lefizethetitek.

De mit beszélek közcélről, holott saját hasznótokat kellene bebizonyítanom.

Vállalatból soha nagyobb előny nem kínálkozott, mint épen ebből, melynél a befektetett pénz kamatjövödelme biztosítva, a szükséges hely s építési anyag ajándéku felajánlva, két szövé iskola felállítása közel kilátásban, sőt még államségely is ígértben van.

Egy fonógyár felállítása Háromszéken ezek nélkül is hasznos vállalat lenne, hát még ily előnyökkel! Csak akarunk kell s akarunk tiszser ekkora akadályt is könnyen legyőz; akarunk kell s akarunk nem fog ismerni akadályt.

Ide hozzátok honleányok állíreteket s Háromszéknek élete, jövője, biztosítva, kifejlethetése az ut meg lesz egyengetve. Háromszéknek lesz nemzeti magyar ipara, lesz magyar kereskedelme s majd ha így lépesedhetünk, lesz magyar tudománya s nem leszünk kénytelenek saját szruikon egy idegen ajku várost ddelgetni, hogy hálából nemzetünkkel újat luuzzon s minket lenézve gnyuljon.

Virágozzék századokig a maholnap Sztgyörgyön felállítandó fondórá, s éljen a magyar!

Utánam!

A harctérről.

A törökök fényes sikerrel megkezdették a támadást az egész keleti vonalon. A török eszélyesség a Sipka szorosban csak annyit erőt hagyott, mennyi az oroszok előnyomulása meggátolására elég volt — a többi erővel Mehemed Ali fővezér Bulgáriában megkezdette a támadást, mely az időnyre a háború sorsát teljesen el fogja dönteni.

Mehemed Ali a Duna felől 60,000 emberrel támad, öt Ozman segíti Plevna felől. E támadás végveszéllyel járhat az oroszokra nézve s kényszerítve lesznek a Balkánból kibuzodni, s már jelentik is, hogy a musz-kák a Sipka-szoros kiürítését megkezdették.

Asziban Mukthár orosz területen operál s már Alexandropol előtt áll.

Lomnál harc volt, mely az oroszok rendetlen visszavonulásával végződött, az oroszok 4000 embert, egy ágyut, 2000 fegyvert, 4 felszerelési és 30 élelmezési szekeret vesztek. A támadást Mehemed Ali személyesen vezette. Az orosz gyalogságot tulajdon tűzértségük és lovasságuk tiporta össze. A törökök innen a Jantra ellen nyomulnak.

Szulejman jelenti, hogy előcsapatai Gabrovától délre Jezul-Agacsot megszállották.

Kara-Haszanköitől Popköig terjedő orosz állások ellen a törökök támadást intéztek. A csata délelőtt 11 órakor kezdődött s délután fél 6 órakor a törökök teljes győzelmével ért véget, kik Harkóit elfoglalták. Mehemed Ali személyesen vezényelt itt is, kisértebben volt Hasszan herceg is.

Mehemed Alinak északon nyert győzelmek következtében az oroszok a Sipka-szorosot kiüritik. E szorosban Szulejman mindegyre zeri az oroszokat.

Károly fejedelem azegyesült orosz-oláh hadtest parancsnokává neveztetett ki Ignatiev tábornok be-tégsége agaszató fordulatot vett.

Szerbia mozogist s bemeget a háboruba — monarchiánk ezt télen elnézni fogja.

Oroszországban a cári birodalom belviszonyai teljes átalakítását célzó socialis mozgalmak nyomára jöttek.

London, szept. 1. A „Times“ Mehemed Ali főhadiszállásáról, Therajeián keresztül, aug. 31-ről táviratot közöl, mely jelenti: Ma reggel Nadjib baba Adakioieiból 3 dandárral, 2 ágyúüteggel, 2 szakasz lovassággal és 1 gyalog-dandár tartálékkal az orosz állások ellen nyomult. Az oroszok 9 órakor kezdték